

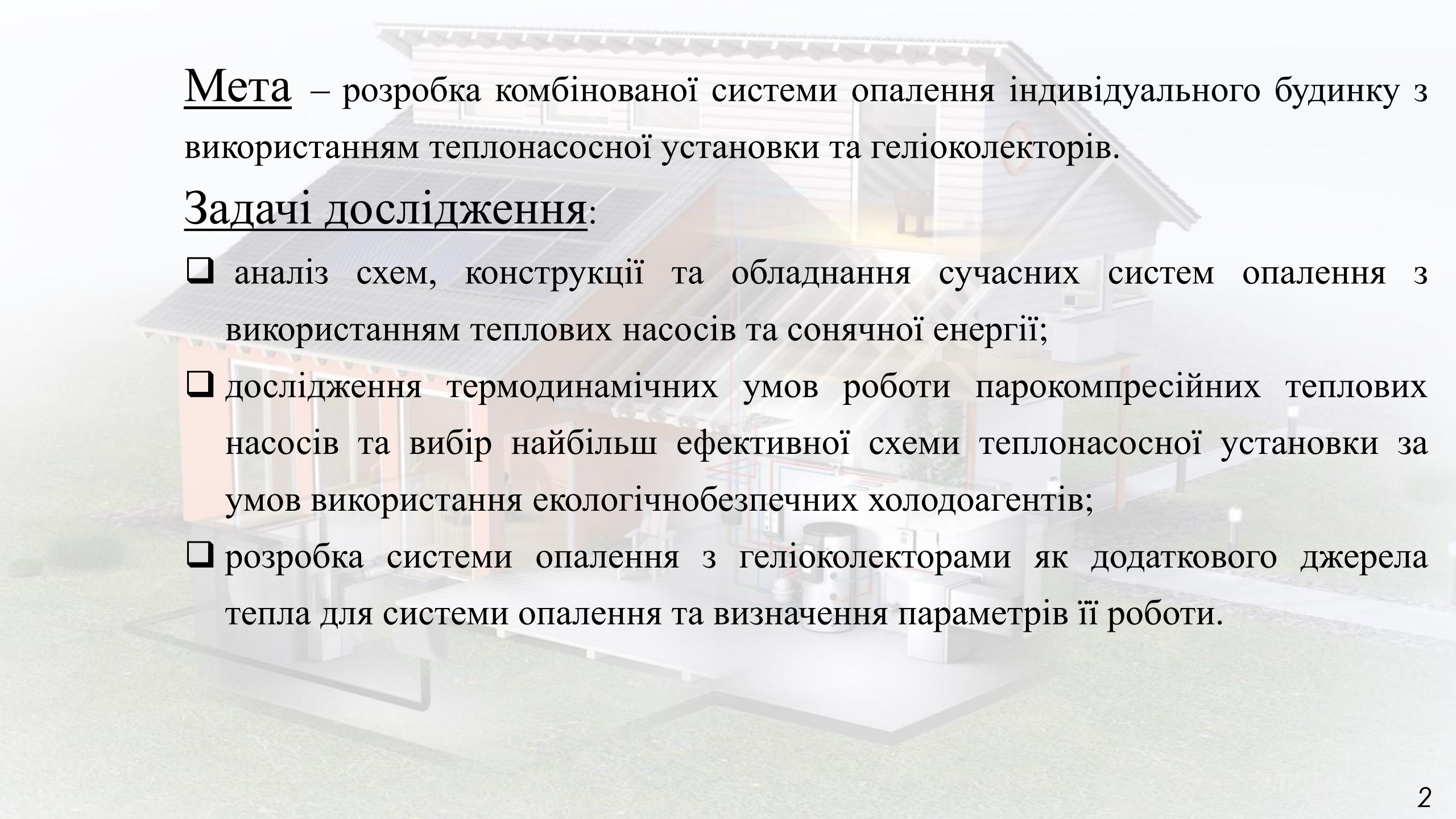
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Інститут енергетики, електроніки та електромеханіки
Кафедра Теплотехніки та енергоефективних технологій

Гойсан Станіслав Борисович

Геліотеплонасосна установка для опалення будинку

Науковий керівник

к.т.н., доц. Кошельнік Олександр Вадимович

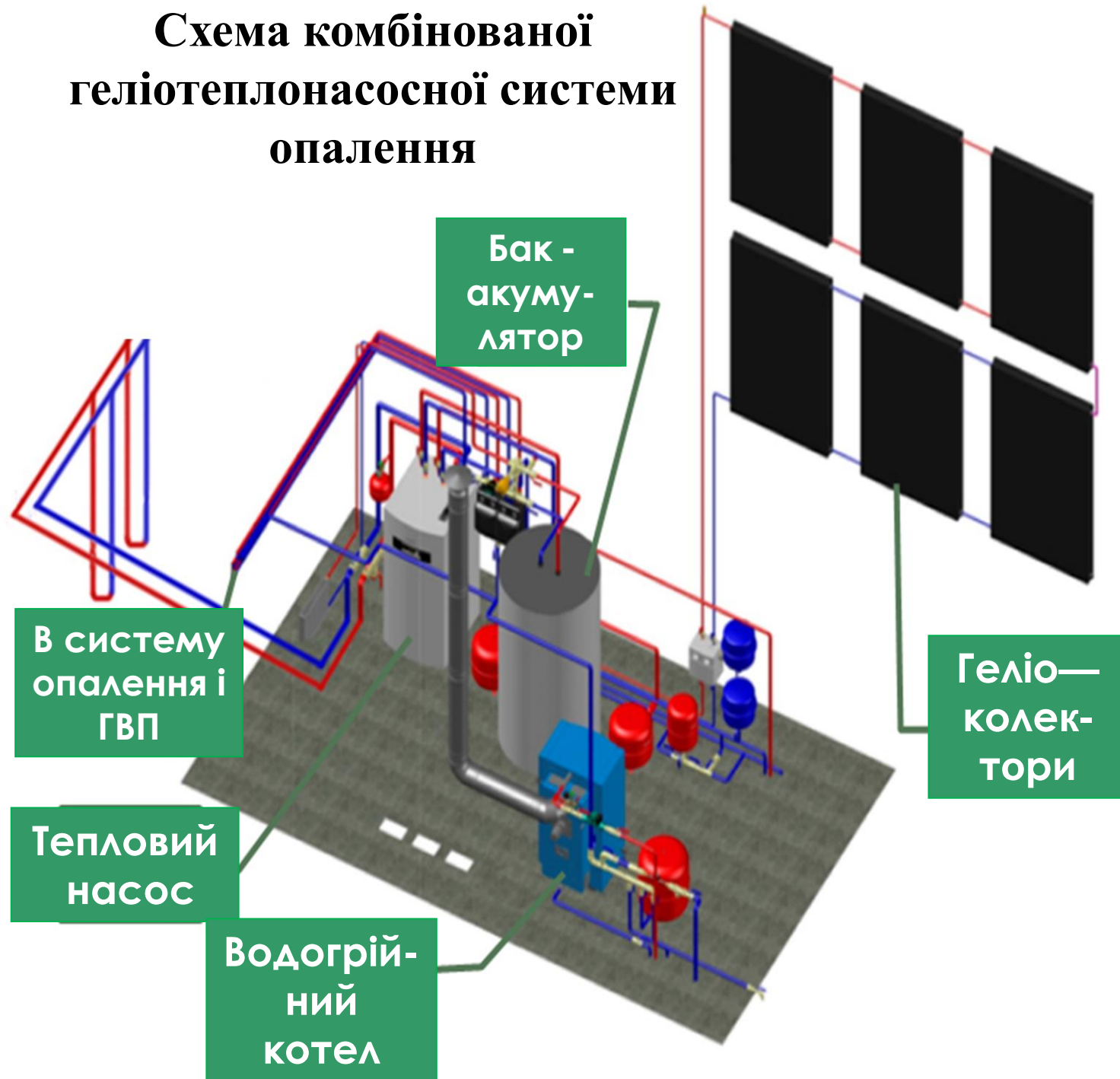

Мета – розробка комбінованої системи опалення індивідуального будинку з використанням теплонасосної установки та геліоколекторів.

Задачі дослідження:

- ❑ аналіз схем, конструкції та обладнання сучасних систем опалення з використанням теплових насосів та сонячної енергії;
- ❑ дослідження термодинамічних умов роботи парокомпресійних теплових насосів та вибір найбільш ефективної схеми теплонасосної установки за умов використання екологічнобезпечних холодоагентів;
- ❑ розробка системи опалення з геліоколекторами як додаткового джерела тепла для системи опалення та визначення параметрів її роботи.

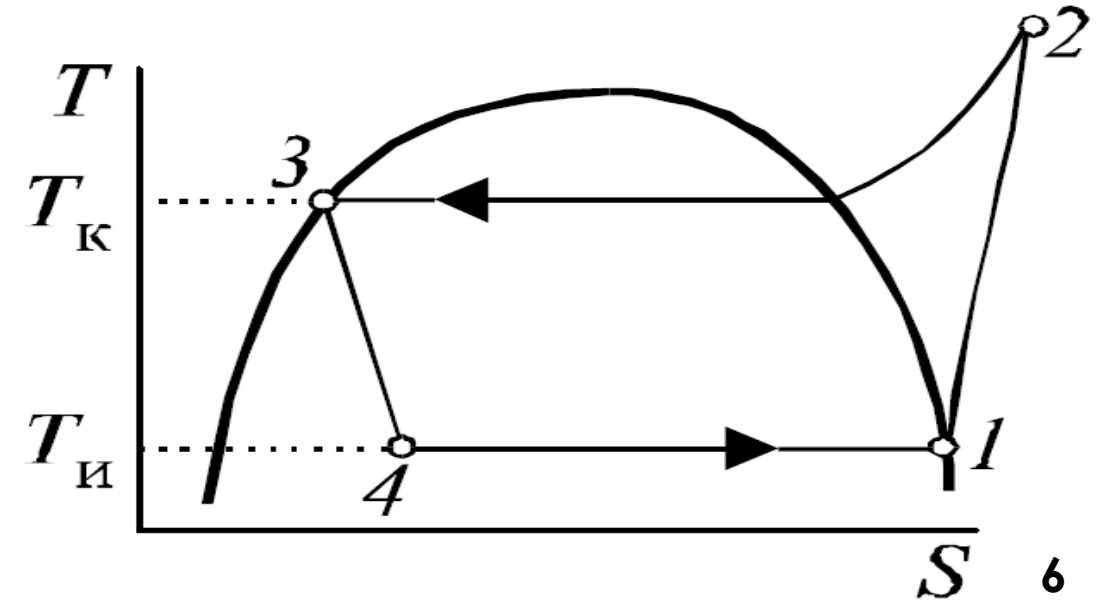
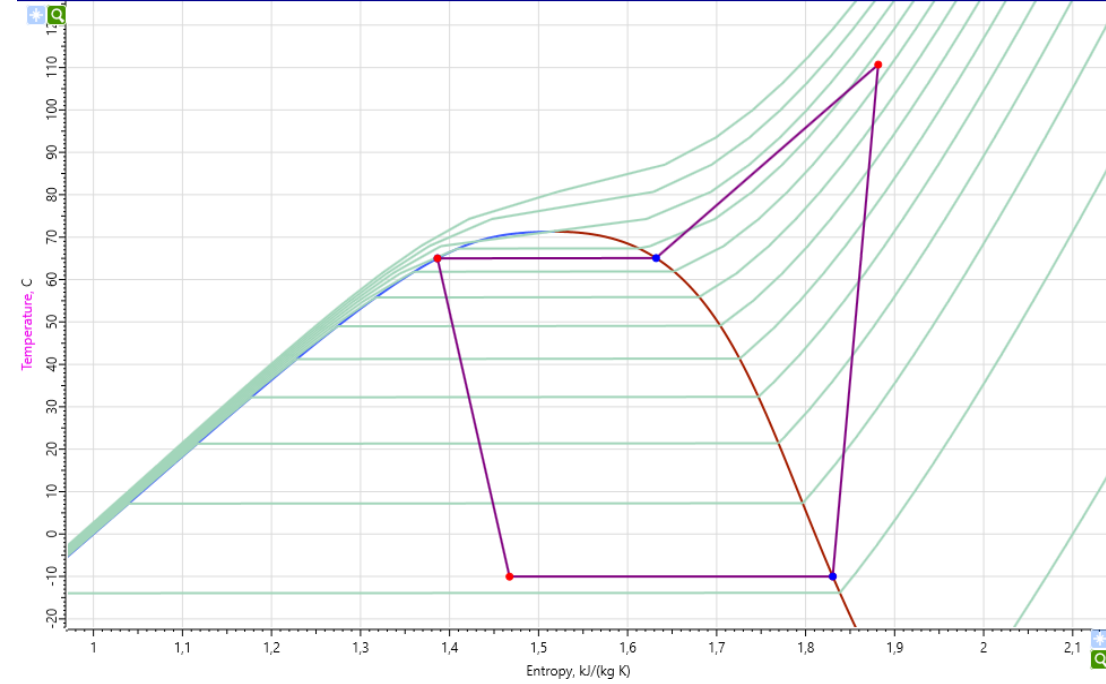
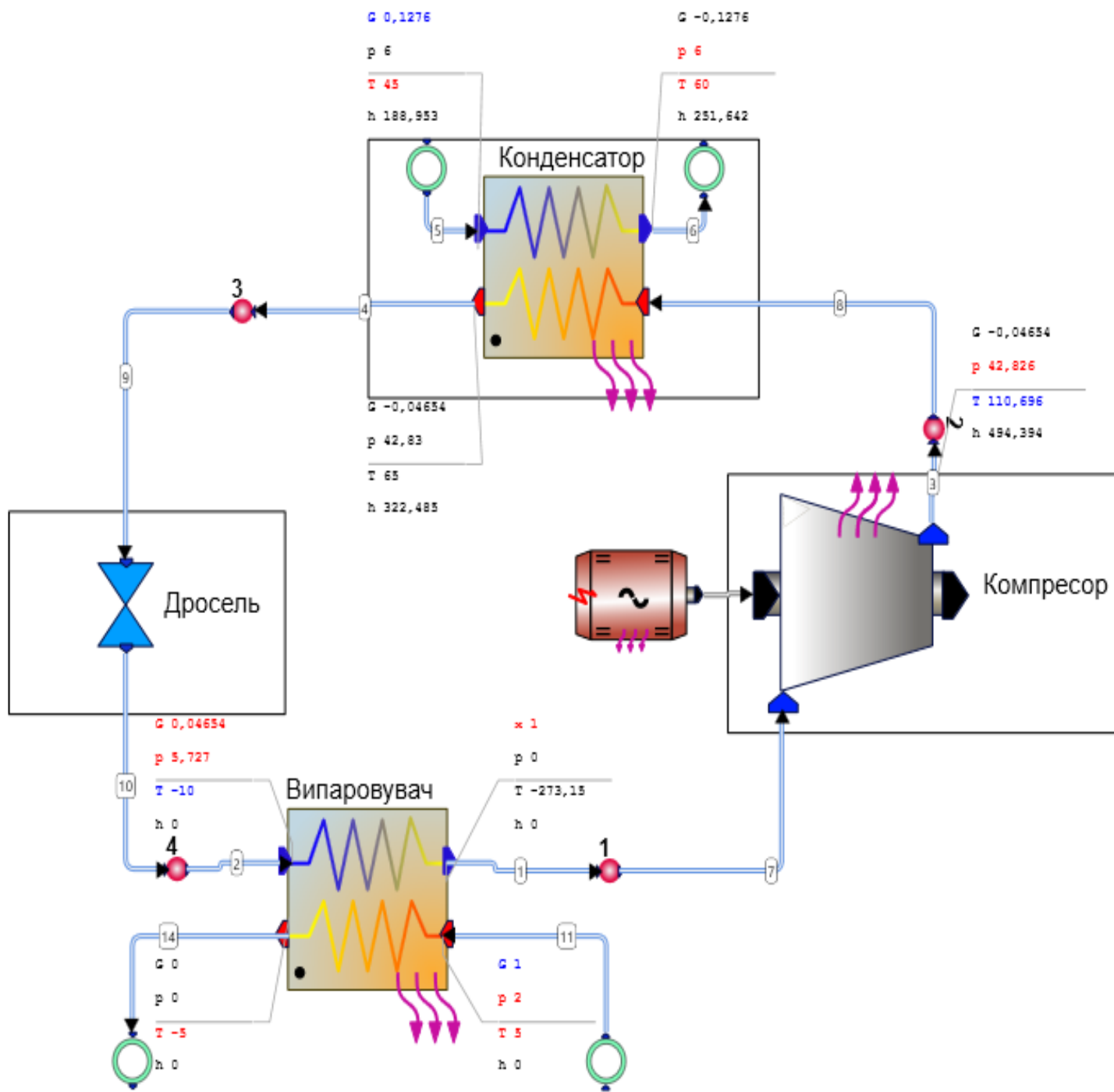
Схема комбінованої геліотеплонасосної системи опалення

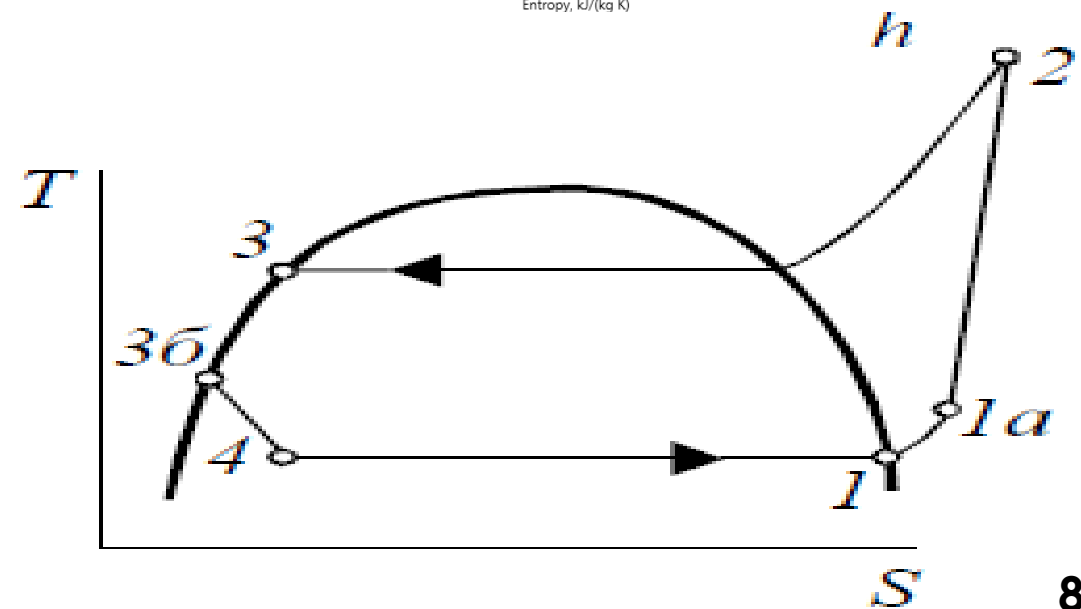
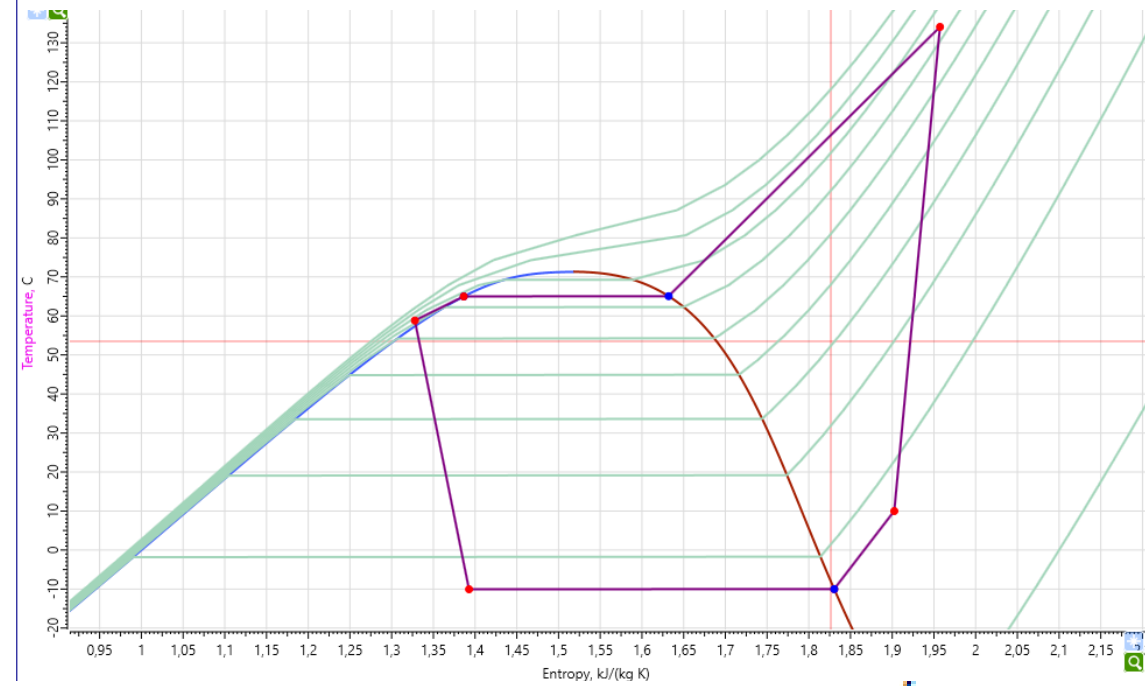
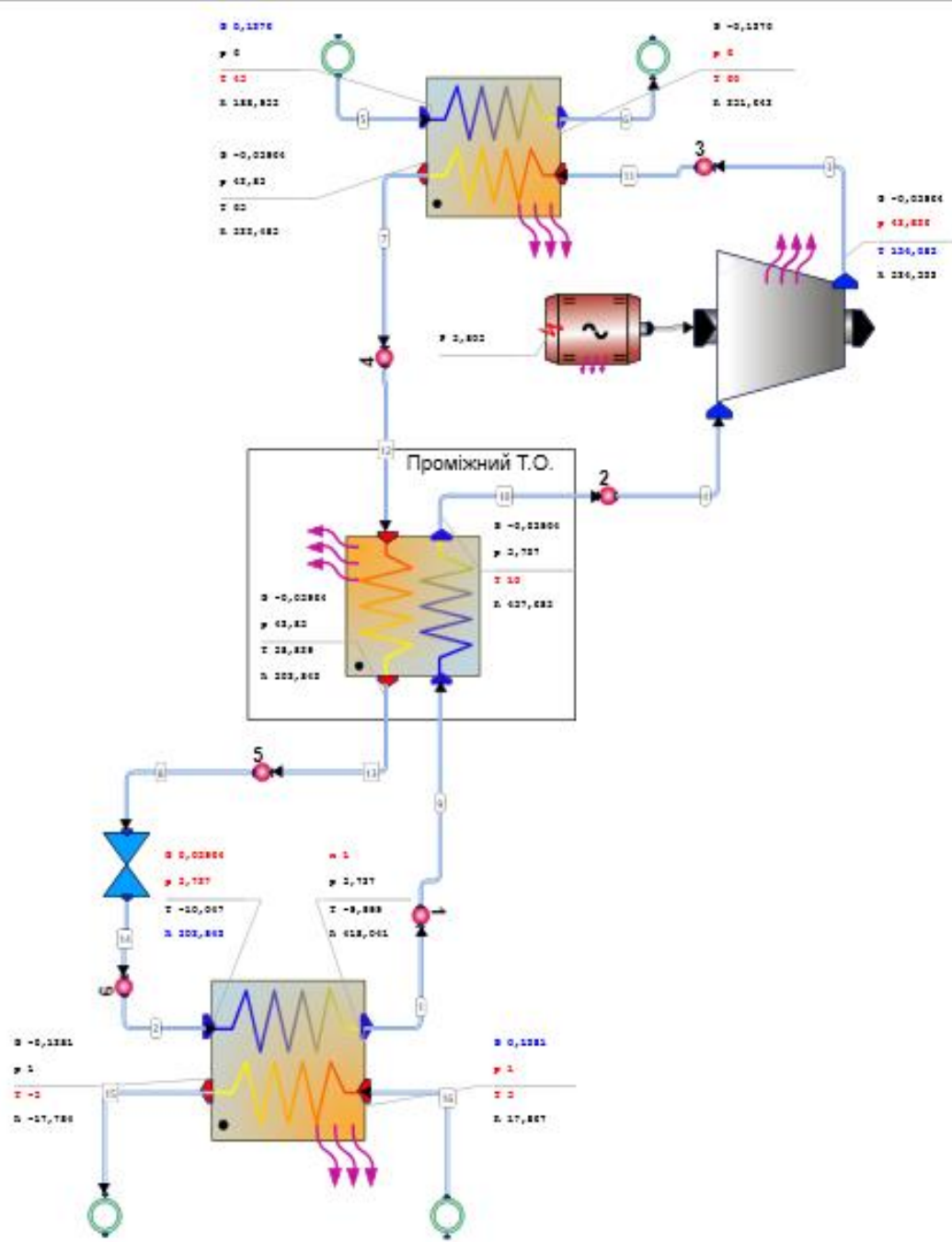
Основні вихідні дані для розрахунку:

- теплове навантаження $Q_{\text{ТН}} = 8 \text{ кВт}$;
- температура проміжного низькопотенційного теплоносія на вході в тепловий насос $t_{\text{н1}} = 5 \text{ }^\circ\text{C}$;
- температура проміжного низькопотенційного теплоносія на виході з теплового насосу $t_{\text{н1}} = -5 \text{ }^\circ\text{C}$;
- температура високопотенційного теплоносія (гарячої води) на вході в тепловий насос $t_{\text{в1}} = 45 \text{ }^\circ\text{C}$;
- температура гарячої води після теплового насосу $t_{\text{в2}} = 60 \text{ }^\circ\text{C}$;

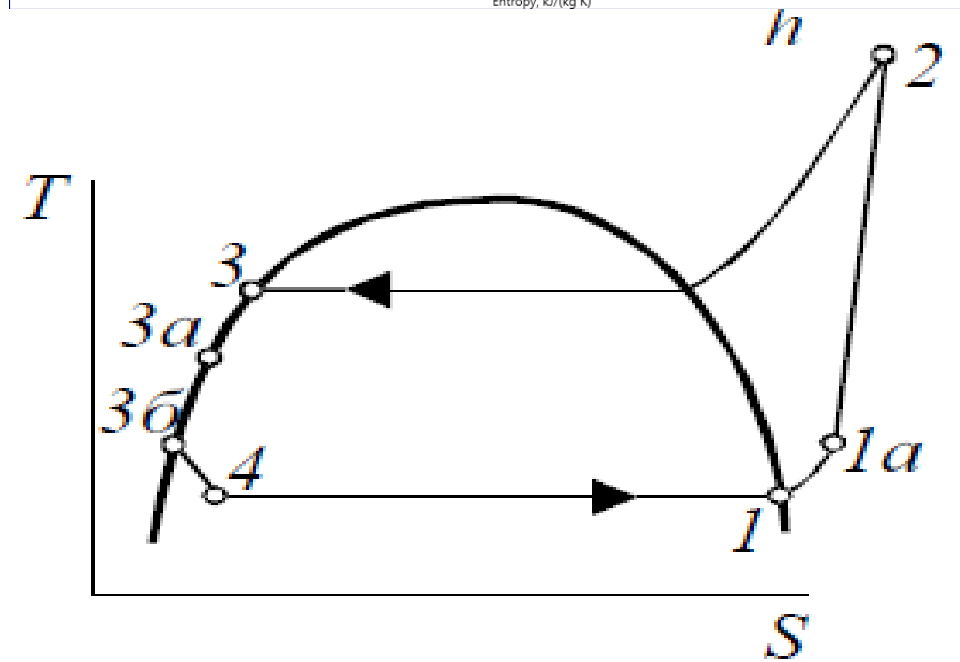
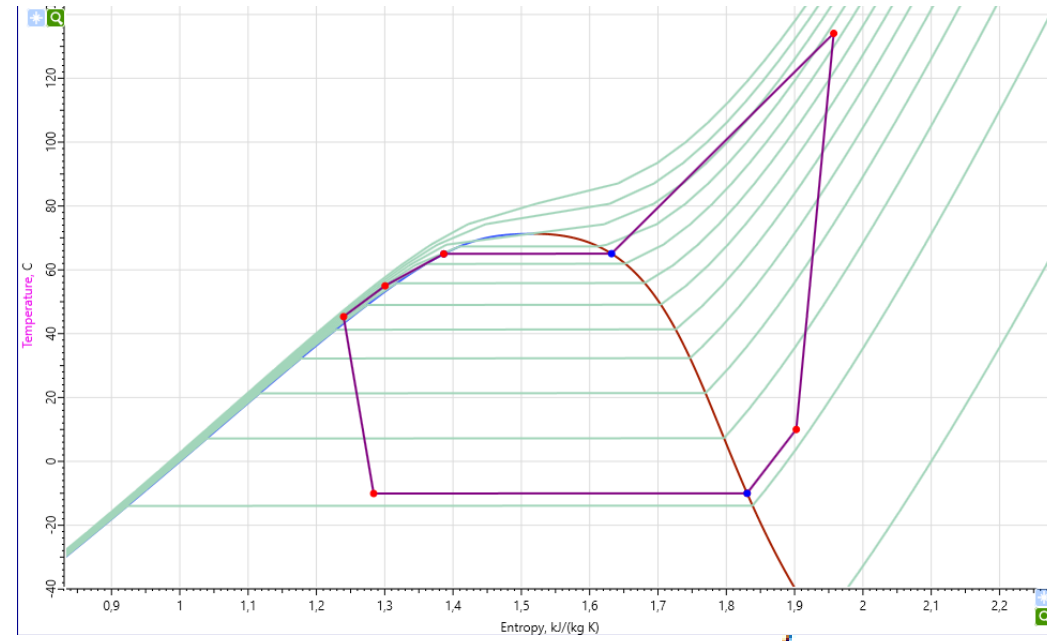
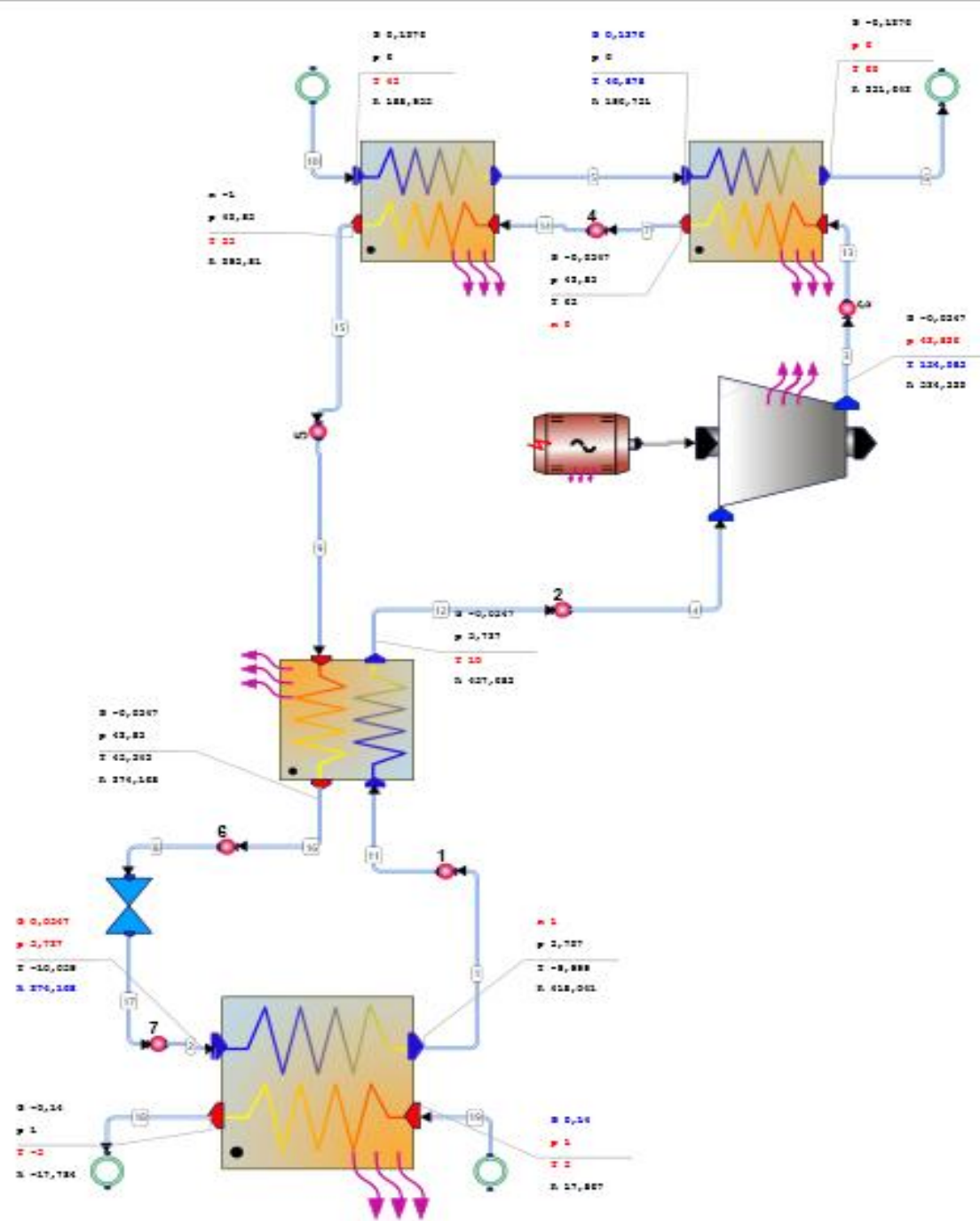
Розрахунок теплового насосу в програмі AxCYCLE

Розрахунок теплового насосу в програмі AxCYCLE

Розрахунок теплового насосу в програмі AxCYCLE

Показники енергетичної ефективності роботи теплового насосу

□ коефіцієнт перетворення теплоти

$$\square \mu = \frac{q_k}{l_{ст}}$$

q_k - теплове навантаження теплового насосу;

$l_{ст}$ - робота стиснення;

□ коефіцієнт перетворення електроенергії:

$$\mu_e = \eta_{е.м} \eta_e \mu$$

$\eta_{е.м}$ – електромеханічний ККД компресора, дорівнює 0,9...0,95, в нашому випадку 0,95;

η_e – ККД електродвигуна, дорівнює 0,6...0,95, в нашому випадку 0,95

□ питомі витрати первинної енергії:

$$ПЕ = \frac{1}{\eta_{е.м} \eta_e \eta_{е.с} \eta_{пер}} \times \frac{1}{\mu}$$

де $\eta_{е.с}$ – ККД електростанції ($\approx 0,4$); $\eta_{пер}$ – ККД систем енергопостачання ($\approx 0,95$).

12	Параметр	Розмір ність	Номер схеми		
			1	2	3
	Температура випаровування фреону $t_{и}$	°С	-10		
	Тиск фреона у випаровувачі $p_{и}$	МПа	0,5727		
	Температура конденсації фреону $t_{к}$	°С	65		
	Тиск конденсації фреону $p_{к}$	МПа	4,283		
	Температура фреону на вході в компресор $t_{1а}$	°С	-	10	
	Питоме теплове навантаження випаровувача $q_{и}$	кДж/кг	95,56	115,2	143,87
	Питоме теплове навантаження конденсатора $q_{к}$	кДж/кг	171,91	201,84	201,84
	Питоме теплове навантаження переохолоджувача $q_{по}$	кДж/кг	-	-	28,68
	Питоме теплове навантаження теплового насосу $q_{тн}$	кДж/кг	171,91	201,84	230,51
	Питоме теплове навантаження проміжного теплообмінника $q_{пто}$	кДж/кг	-	19,64	19,64
	Робота стиснення в компресорі $l_{сж}$	кДж/кг	76,36	71,88	86,64
	Питома енергія, що споживається електродвигуном W	кДж/кг	84,6	96	96
	Коефіцієнт стиснення ε		7,4779		
	Коефіцієнт перетворення теплоти μ		2,252	2,507	2,66
	Коефіцієнт перетворення електроенергії $\mu_э$		2,032	2,102	2,4
	Питомі витрати первинної енергії ПЕ		1,435	1,163	1,096

Система опалення з використанням геліоколекторів

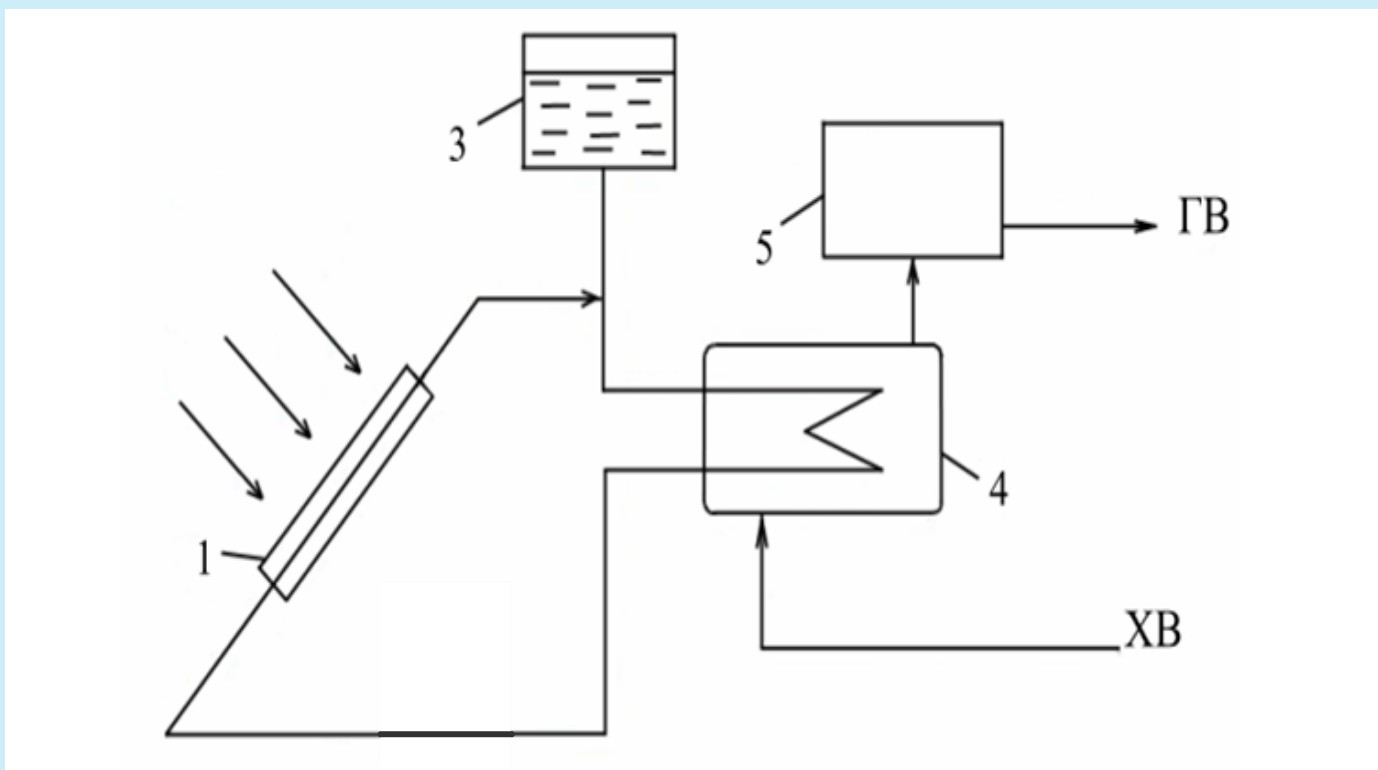

Схема сонячної водонагрівальної установки: ХВ – підвід холодної води; ГВ – відвід гарячої води; 1 – блок сонячних колекторів; 3 – розширюючий бак; 4 – бак-акумулятор; 5 – додатковий водонагрівач

- ❑ Тип колектора – плоский пластинчастий з вакуумними трубками, розмір 1,7x0,95 м.
- ❑ Коефіцієнт випромінювання $\alpha_{\text{пог}} = 0,06$;
- ❑ Коефіцієнт поглинання приймальною поверхнею колектора сонячного випромінювання $\alpha_{\text{пр}} = 0,94$;
- ❑ Коефіцієнт, що враховує долю передачі тепла теплоносію від поверхні що нагрівається $\alpha_{\text{наг}} = 0,85$.
- ❑ Теплоносій – 55% розчин пропіленгліколю;
- ❑ Робоча температура кипіння $t_{\text{н}} = 30 \text{ } ^\circ\text{C}$;
- ❑ Кінцева температура води $t_{\text{к}} = 60 \text{ } ^\circ\text{C}$.

Розрахунок геліоколектора

□ Необхідна кількість теплоти для нагріву теплоносія, кВт:

$$Q_{\text{оп}} = 8,82 \text{ кВт},$$

□ Рівняння теплового балансу сонячного колектора:

$$Q_{\text{ск}} = F_{\text{гк}} \cdot \alpha_{\text{наг}} \cdot \alpha_{\text{пр}}$$

$\alpha_{\text{нов}} = 0,94$ – коефіцієнт пропускання сонячного випромінювання;

$\alpha_{\text{пр}} = 0,85$ – коефіцієнт поглинання приймаючою поверхнею колектора сонячного випромінювання;

$E = 0,16 \text{ кВт/м}^2$ – інтенсивність сонячного випромінювання (для Листопада, м.Харків);

□ Площа геліоколектора:

$$F_{\text{гк}} = 60 \text{ м}^2$$

ВИСНОВКИ

- 1. Проведено аналіз сучасного стану та визначено основні тенденції розвитку використання поновлюваних та нетрадиційних джерел енергії для тепловодопостачання.**
- 2. Проаналізовано термодинамічні цикли роботи та схеми парокомпресійних теплонасосних установок. Проведено розрахунок роботи теплових насосів для системи опалення потужністю 8 кВт. За результатом розрахунку обрана схема з регенерацією теплоти та переохолоджувачем, яка має найкращі показники енергетичної ефективності.**
- 3. Розглянуто принцип дії, конструктивні особливості водогрійних та опалювальних геліоустановок для індивідуально-побутового теплопостачання житлових будинків. Запропоновано використання геліосистеми в якості додаткового джерела теплової енергії в системі опалення. Загальна площа геліоколекторів для забезпечення заданої потужності теплового навантаження в опалювальний період повинна складати не менш 60 м².**